

ABONAMENTUL

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 " (30 lei)

1/4 an 20 " (15 lei)

O lună 7 " (5 lei)

Un nr. 30 fil (25 bani)

□ □

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Zece Maiu.

În sunetul clopotelor, între rugăciunile noastre de mulțumită către Dzeu, care prin brațul de oțel al ostășului român a desrobit întreg poporul românesc, se ivesc zorile zilei de *sece Maiu*. Până ieri, ea a fost sărbătoarea Regatului, înădușit între Carpați, Dunăre și Prut. Astăzi e sărbătoarea României întregite cu Ardeal, Bucovina, Basarabia. Până ieri era sărbătoarea aspirațiilor naționale ale tuturor Românilor, astăzi este sărbătoarea visului împlinit: Dela Nistru pân' la Tisa.

* * *

Când am asistat mai pe urmă la sărbătoarea aceasta grandioasă, la București, și am văzut deflarea trupelor, am văzut roșiorii și vânătorii și tunarii, cum treceau în marș aspru, în fața Regelui, nu mă gândeam atunci, că o să văd odată trecând și pe plaiurile Ardealului trupele Maestății Sale, Regele tuturor Românilor, și o iau în sbor pe drum către Tisa. O mulțime uriașă se îndesua de-alungul Bulevardului și pe Calea Victoriei. Parfum era în atmosferă și desfătare în raza soarelui din luna lui Maiu. În fața noastră defilau flăcării de pe Olt și din regiunile Moldovei. Nu voiu uita nici când tabloul acela superb. Și nu voiu uita vânătorii. Ca azi îi văd, cum își pleacă steagul ciuruit de gloanțele

Turcilor din Grivița, în fața marelui Căpitan. Și muzica întonează „Trăiască regele”, iar publicul își descopere cu sfială capul în fața simbolului de eroism militar și simbolul jertfei ce se aduce pe altarul unui neam.

* * *

Când se cutremură astăzi pământul acesta sub pasul soldatului român, când oștirile Maestății Sale Regelui nostru glorios Ferdinand străbat dealungul pământul făgăduinței și se țin la Dunăre, un fior de bucurie sufletească ne cuprinde pe toți: Virtus romana redi-viva. Au înviat legionarii nebiruitei Rome, făcându-se pereți inexpugnabili la cele patru părți ale împărăției. Să închină azi vulturului roman toate semințiile pământului acesta.

Sfântă e ziua lui zece Maiu, sărbătoarea unei dinastii și a unui popor. A unei dinastii care a suferit și crezut în înviere și a poporului, care a stat cu credință și dragoste, alături de Rege, luptând și murind pentru El.

Ne închinăm acestei mari sărbători naționale, care simbolizează unirea noastră a tuturor sub sceptrul Maestății Sale Regelui Ferdinand, *Împăratul tuturor Românilor*.

(p.)

□ □ □

Episcopia Maramureșului.

Reînființarea vechilor așezăminte este datorită de onoare a generației zilelor noastre pline de noroc, față de trecut. Mai ales când acelea intrupeză pagini de glorie, drepturi învidiate până și de generația reformelor și prefacerilor pe apucate. Conservatismul sănătos, tradițiile istorice și trecutul, sunt moștenire tot așa de scumpă, ca cele mai cutezătoare teorii, pentru prefacerea prezentului în doritul viitor. Organismul se desvoaltă prin evoluție, și trecutul este baza clădirii viitorului.

Neam tinăr, cum suntem, fără călăuza trecutului, fără lumina trecutului ne-am pierde în pustiu sarmatic al doctrinalismului sterp.

Hotărîrea sinodului vicarial al Maramureșului, din 22 Decembrie 1918, pentru reînființarea episcopiei Maramureșului, face cinste nepoților lui Dragoș. Treutul falnic al Maramureșului a fost izvor de energie națională, în cele mai întinse minute ale păcatului și ale uitării de sine, a fost stimulantul pornirilor ideale, hotărîrilor nobile. Da, Maramureșul pe sine se cinstește, când în baza dreptului istoric și la porunca necesităților prezente, cere, ce e al său, pretinde reînființarea episcopiei Maramureșului. Căci este cea mai *veche episcopie românească*.

Papa Ignocețiu III. la 1205 constată prezența pseudo episcopilor valahi în Maramureș. Regele Andrei II. la 1213 în urma sfatului papal mobilizează contra lor cavalerii teutoni, cari înființează la Teutsch-Au (Tecen) și Erleholz (Irholz) colonii puternice și pătrund în urma spadai victorioase a Românilor Andrei Laczltfy în pământul cumanilor păgâni până la Neamțul Moldovei veacului XIV. Papa Grigorie IX. la 1234 propune regelui Béla IV. după invaziunea tătarilor, catolizarea românilor, din imediata apropiere a Cumaniei și spre acest scop și combaterea „pseudo episcopilor valahi” înființarea episcopiei

catolice. Dar nu era timpul pregătit pentru așa ceva. Dinastia Aujou catolizează prin foc și sabie, voievozii Dragoș și mai târziu Dragoș la 1359 respective 1365 descălescă cu mult popor în Moldova. Reorganizarea neamului slăbit o îndeplinesc voievozii Balița și Dragmeșter cu ajutorul patriarhului Antoniu din Constantinopol la 1391. Stavropighia patriarhului Antoniu din 13 August 1391 spune între altele: „Delictii et generosi Voivoda Balicza et Drag Mester, qui habent Ecclesiam sine monasterium perpetuum in Maramarocs in nomine Sancti Michaelis Arhangelii fundatum... et quod si Priori mori contingerit omnes fratres spirituales tunc et Balicza et Dragmester cum omnibus hominibus parvis et magnis in dictis pertinentiis residentibus ac congregatis aparte ut ita congregati Priorem eligant nostra auctoritate et benedictione”, — patriarhul Antoniu și voievozii Balița și Dragmeșter au premers lui Șaguna cu veacuri, având toți acelaș scop: „asigurarea viitorului românesc”. Părintele Meteș nu cunoaște diplomele maramureșene edate de Dr. Iuon Mihályi, căci altcum în ultimul congres acuza antidocmatismului ar fi încărcat-o și nobililor făuritori ai episcopatului din Perii Maramureșului.

Episcopia Maramureșului a dus lupte grele cu episcopia Munkacsului înființată la 1354 la Csernekhegy de Teodor Coriatovici. Slavismul intrupat în aceasta episcopie învinge la 1739 asupra românismului concentrat în apărare între murii episcopatului român. Prin primirea catolicismului românii ajung 150 de ani în robia babilonică a episcopiei slave de Munkács, până la 1856 când s'a înființase episcopia Gherlei. Catolicismul slavon nici când nu a fost iubit, nici respectat, căci s'a înstăpânit pe ruinele românismului reprezentat prin episcopia de Maramureș.

Azi când norocul în istorie încă necunoscut unește la sânul

mamei România-Mare și cei 150,000 de români slavizați în urma păstoririi slave, — să cuvine și pentru bucuria celor întorși din pierzare și pentru dragostea față de cei statornici în limbă să dăm dorul cultural cerut de conștiința nepoților lui Dragoș. Să întărim Maramureșul istoric prin așezăminte culturale, să reînflințăm vechia episcopie a Maramureșului cu sediul în Sighet, achitându-ne și față de trecut și față de prezent. Memorandul înaintat preaveneratului ordinariat arhidiecezan arată și mijloacele din cari să

poate clădi. Socotind Maramureșul și Țara Oașului împreună dau 250,000 suflete români cu cei 150,000 români slavizați sunt 400,000 suflete. Departe de Gherla și mai departe de Cluj pe lângă poruncile trecutului și nevoile zilei de azi îndreptătesc învierea vechiului așezământ. Și dacă evlavia și cucernicia au fost cândva onorate, — de data aceasta sperăm, ea vor fi și conciliul provincial va face dreptatea cerută. Și până atunci salutăm pornirea nobilă a nepoților lui Dragoș și-i dorim succes.

O Floare pe mormânt.

» Ah! mamă! jalnic văjdia'n odaie
Pustiu cuvântul sfânt și atâta dor
Murea pălind încet cu-a lui văpaie
Iar el visa la cel mai scump odor,
În țara lor!

Visa culcat cu fața spre părete
Pe pâinea albă fină'n tort de in
Cu buzele uscate, seci de sete
El se 'n chină la scaunul divin,
Zdrobit de chin.

Străin aici departe de-a lui mamă
Depart de-a lui casă, ingenunchiat
Zăcea sub plaga sorții cea infamă
Că-i-a decis să moară înstrăinat,
De toți uitat.

Cu ochii închiși el își visa viața
Acum cânta prezentu 'ndurerat
» Căci n'am avut nici focul nici speranța
De când de ai mei departe aruncat,
Eu m'am luptat!

Trei ani de atunci decând mamă iubită
Mi-ai dat sărutul tău de despărțit
Și-am zis că viu în ziua fericită
Când n'om avea mai mult de zdrobit
Pământ iubit,

Aici culcat pe leagănul durerii
Sub mâna ei eu trebe să mă plec,
Pe când afara-i floarea primăverii
Eu mă usuc mereu, cu gândul sec,
Eu simt că plec!

Ah! mamă știu că să viu odată
Căci nu poate se lese Domnul sfânt
Să mor străin în țară 'nstrăinată
Să n'am la căpătâiul meu un cânt,
Nici la mormânt.

» Ah! n'auzi tu cum bate«, aiuriază
Se ridică în pat mereu, zdrobit
Cădea. »Nu e nimic Domnul visează«
»Ba da o văd acum cum mi-a zimbit«,
Cum mi-a zimbit!

»No vezi acum? acum e lângă mine
Și mâna sa pe frunte-i un balsam
Simțesc acum Tanase, mi-e mai bine
Și n'oi muri, atunci numai visam
Că mă stângeam«.

» Ah! Plec mă duc acum, iubită mamă
Nu plânge eu trădesc și neuitat
Voiu reveni... dar vai n'auzi mă chiamă
Și de-ți sunt drag mai dă-mi la depărtat
Un sărutat«.

Încet suna în taina cea de noapte
Ruga pribeagului murind străin
»Soptea... oh! că nu mai erau șoapte
Ci ruga cea din urmă de creștin
În loc străin.

Și noaptea i-a ursit pe cap cununa
De lauri verzi, în crini la îmbrăcat
Pe când afar' pe cer mireasa lună
În raze albe fruntea i-a scaldat
Cu'n sărutat.

Ah! prea curând te-a 'nchis vâlul uitării
Și vecinicia a rupt un ramur sfânt
Te-ai dus când noi în ziua învierii
Avem pământ și-ți punem pe mormânt
Un ramur frânt.

Valeria E. Trif,
elevă a școlii normale curs IV.
Gherla.

O lipsă și-un prisos.

Armata noastră are puțină lipsă de albituri; o știm noi și ni-o comunică »Conziliul Dirigent« într'un apel mai proaspăt, în care se fac demersuri la hărnicia și dărnicia țarancei noastre, pentru micșorarea acestui rău.

Războiul fără lipsuri nu se poate purta, e sigur, mai ales între împrejurările de-acum; dar ca soldații nostri, eroii nostri de epopee, cari au zdrobit pe cei ce se credeau nelvinși, răzbu-nând blăstemuri lăsate cu limbă de moarte dela moși și strămoși la viitorime, și întruchipând nădejdi pierdute într'o vreme; ei să ducă lipsuri mai mari decum ar îngădui puțința noastră de ajutorare — asta nu-i iertat să se întâmple.

A declama-i ușor, dar realitatea-i dură: Articli textili exotici nu ne prea îmbulzesc, cănepa în anii de războiu a fost topită parte de îngheț, parte de secetă în celea mai multe părți ale țării așa, încât pe satele noastre chiar și oameni în stare bună și harnici se văd siliți a umbla cât se poate de rău îmbrăcați, ne mai pomenind și de cei mai sărăcuți.

În urma acestei stări, nădejdea la colecta proiectată, se va realiza numai în parte.

Dar mai avem un izvor încă neatins în această privință: prisosul de haine bisericesti.

În fiecare biserică sunt haine, ce nu se mai folosesc, fiindcă-s rele: stihare spintecate, găurite de șoareci în câteva locuri, arse de cădelniță în partea dreaptă; faloane sdremțuite la partea dinainte, ori prea vechi. Mai departe sunt ștergare de împodobit icoanele, atâtea fețe de masă îngrămădite peste oaltă fără senz, și atâtea rânduri de haine preoțești, ce se odihnesc neconturbate într'un ungher, într'un dulap ori ladă, așezate acolo depe vremuri.

Și toate acestea adunate într'un loc, și transformate după calitatea lor, și după necesitate, ar prinde acum foarte bine pe seama armatei.

Cuptușala faloanelor e din pânză colorată foarte trainică, iar stofa poate servi de batiste.

Sigur se vor afla spirite senzibile, cari se tem de-o profanare a celor sacre, și poate, că toți ne simțim întrucâtva stingheriți sufletește la gândul executării acestei propuneri, și e bine așa. Nu strică să fie preotul cât de simțitor, când e vorbă de celea sfinte, dar să ne gândim și la necesitatea, ce ne înduplecă la hotărâri, cari în vremuri de abundență ni-s'ar părea stranii.

Doar zice Isus Hristos celor ce-i imputau Lui, că îngăduie Apostoliilor să sfarme spice Sâmbăta: »Au n'ați cetit, ce-a făcut David, când a flămânzit el, și cei ce erau cu dânsul? Cum intrând în casa lui Dumnezeu, au mâncat pâinile punerii înainte, ceea ce nu se cădea lui să mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?... Și dac'ați fi știut, ce este: »milă voui, și nu jertfă«, n'ați fi osândit pe cei fără de vină«. (Mat. 12. 3-8).

Hainele bisericesti de prisos, acestea »pâni ale punerii înainte« să le cedăm și noi fără scrupul de conștiință »lui David« regelui nostru, care mic fiind, prin credința mare, ce-a avut-o într'un viitor strălucit, a prăbușit la pământ un așa gigant, — respective »celor ce sunt cu Dânsul«, soldaților noștri lipsiți, căci pentru asta nici un om de bine, n'are să ne osândească.

Recvirarea clopotelor cred, că poate fi socotită de-o mai grea profanare; căci acolo din unelte de rugă se făceau unelte de ucidere; pe când a scoate din uz bisericesc niște haine, și transformându-le radical, a le întrebuința spre uz privat, eu într'asta nu văd nici o profanare. Totuși dacă s'a primi această propu-

ner, să ferim mai ales poporul de scandal, căci el are o judecată mai scurtă.

Mai neted ar eși lucrul, dacă superioritățile bisericesti din întreaga România-Mare, ar lansa cerculare, în cari se recerce exclusiv pe preoți, să transpoarte la centru tot felul de haine, ștergere, fețe de masă etc. din biserică, cari nu se folosesc, ori că-s vechi, ori că-s de prisos.

În acel cercular să se fixeze maximul număr al rândurilor de haine, fețe de masă etc., ce să se rețină, iar celelalte să se expedieze într'un pachet la centru, unde sub controlul unui incredințat să se transforme toate, după cum cere trebuința. În acest chip nu-i necesar să se mai publice faptul poporului ori curatoratului oficios.

Când va da apoi bunul Dumnezeu abundență în toate, atunci iarăși vom putea întoarce înzecit bisericilor paguba, ce li-s'a făcut în vreme de lipsă arzătoare.

Și prin aceasta lipsurile armatei în albituri s'ar potoli mult.
Icran.

Primejdia sectarismului.

— de S. Popa. —

I.

Păr. Gavriil Bichigean în Nr. 84 al „Unirii” semnaleză primejdia ce-o aduce mai nou secta pocăiților prin haina politică ce o îmbracă și atrage atenția celor competenți asupra lor, cerând luarea măsurilor de lipsă pentru înlăturarea primejdiei. Trebuie să iscălim fiecare șir al articolușului amintit, pentru, că sectarismul e o primejdie reală, a sărei mărime o pricepe îndeajuns numai acela, care a ajuns în atingere mai de-aproape cu acești apostoli ai minciunii.

Sectarismul a fost primejdie și pân'acum, atât pentru sistemul ce-l folosește întru câștigarea adicțiilor, cât și pentru argumentele cu cari își sprijinește propaganda și mai vârtos, da, mai vârtos pentru lipsa de mijloace de apărare față de dânsii. Chiar și dacă ar lipsi haina aceea nouă, ce, — după păr. G. A. — o îmbracă, — ei rămân totuși o permanentă primejdie pentru sf. noastră biserică.

De aceea, mijloacele ce le propune păr. G. B. nu le află suficiente — și întru cât întreagă acțiunea pentru extirparea așa numiților pocăiți s'ar reduce exclusiv la dispoziții de-ale administrației, — nici nu vor fi ducătoare la scop.

La o acțiune contra sectarilor e chemată în rândul întâi

înșiși biserica, așadar noi preoții, cari avem datorința să vestim și apărăm adevărul.

Cu toate aceste, propaganda sectarilor e cât se poate de atractivă și place nespuse de mult poporului. E lucru mai presus de orice îndoială, că poporul iubește cuvântul lui Dumnezeu. Datorința noastră e așadar să vestim acest cuvânt și încă aceasta e o datorință principală a noastră, față de care toate celelalte sunt secundare.

Trebuie să dăm ocaziune poporului să facă asemănare între cuvântul ce-l propunem noi și între cel propus de sectari. El și face aceasta asemănare. Foarte adeseori însă trebuie să constate, că n'are cu ce să asemene cuvântul sectarilor, căci cuvântul lui Dumnezeu noi nu-l vestim. Alteori cuvântul sectarilor trage mai mult în cumpană, pentru că cuvântul ce-l vestim noi nu-l vestim eum se cade, ci aproape numai de mântuială.

Afară de aceea, vestirea cuvântului lui Dumnezeu se face și cu fapta, nu numai cu cuvântul. Credința se vedește din fapte, zice apostolul și nicăiri nu se verifică acest adevăr, ca tocmai la vestitorii cuvântului lui Dumnezeu, cari înșiși trebuie se creadă tot ceea ce vestesc altora — și să îplinească. Un predicator al adevărului trebuie să fie om cu viață sfântă și vestirea și lățirea adevărului trebuie să fie unicul scop al vieții lui, ceea ce să reiasă din toate acțiunile lui. Astfel dela un preot se așteaptă ca el să îplinească înainte de toate acele datorințe religioase, cari le impune altora. Unui preot nu-i iertat să injure, să mințescă, să înșele, să se lipească prea tare de cele trecătoare ale lumii și altele. Dacă preotul are familie, atunci viața membrilor familiei preotului așiderea trebuie să fie o oglindă fidelă a predicărilor lui. Așadar membrii familiei preotului, (preuteasa, copiii, servitorii) trebuie să fie cei dintâi întru cercetarea bisericii, întru petrecerea unei vieți plăcute lui Dumnezeu. Zădarnic va predica un preot contra sudalmelor, dacă cutare poporean va auzi pe preuteasa suduind ș.a.

De câteori s'a auzit până acum zicându-se: fă ce zice popa, nu ce face popa! Această zicală a devenit proverb și o folosește poporul mereu. Dar pe aceasta nu ne putem răzima de-acum înainte și dacă ne-am răzimat pân'acum, a fost o prea amară sinamăgire. În această privință avem o greutate nemai pomenită, căreia Dumnezeu știe, de ce nu i-se

dă importanța cuvenită: chestia postului.

Cu privire la post la noi se crede, că preoțimea e îndreptățită la cel mai larg *laxism*, iar față de popor se aplică rigorismul. Sistemul de dispensare din partea Ordinariatului a introdus pentru preoți un post ușor, nespuse de ușor, iar pentru poporul țaran a rămas postul acela riguros, a cărui — destul de frecventă — călcare se socotește păcat de moarte. Dacă e vorbă de *laxism*, însă, cine nu pricepe, că preoțimea e mai puțin competentă să-l deprindă, doar preoțimea e chemată să servească de model întru toate. După starea de azi a lucrurilor ce poate să răspundă un inocent țaran de-al nostru, unui sectar, care-l „luminează”, că preotul predica poporului să postească, iar el nu postește?

E cu cale să se mai susțină legea postului, așa cum este azi? Ei bine, atunci legea să se generalizeze și la preoți, așa, că și preoții să fie obligați să postească la fel cu ceilalții credincioși. Și nu numai preoții dela sate, ci întreg clerul.

Scuzele ce le opunem postului sunt doar *sinamăgiri*, în cel mai bun caz de bună credință. Oare nu produce și preotul în economia lui fasolea, cartofii ceapa, uleiul ș. a. cari le folosește poporul la post? Oare o familie preoțească dacă vrea să postească, nu e în situația de-a folosi cel puțin de două ori atâtea feluri de mâncări de post (cu mult mai gustoase și mai bine pregătite) ca familiile țărănești? Nu e un adevăr mai presus de ori-ce îndoială, că preoții de ori-ce categorie ai veacurilor trecute postiau, întocmai ca poporul de rând? Iar azi... la mănăstirile de călugări se postește de trei ori pe săptămână în pasesimi cu lapte, ouă și unsoare, iar în celelalte zile se mănă carne...

Ori doar postul în felul cum e prescris, această instituție care în amănuntele ei e curat omenescă, — e nepotrivit cu timpurile de acum? Se prea poate și eu sunt cel dintâi, care admit așa ceva. Cele omenesci sunt schimbătoare înse, de ce să nu se schimbe așadar și legea postului? Așa s'a făcut la apuseni, unde pentru toți și pentru toate e acelaș post și unde preotul poate întocmai cum așteaptă dela credincioși să postească.

Cu un cuvânt, cea dintâi și cea mai puternică armă de apărare contra sectarismului e vestirea neîntreruptă a cuvântului divin, dar așa, că această vestire să oglindească întruadevăr credința, convingerile intime ale preotului. Aceasta să o vadă

poporul în viața și faptele preotului, așa — cât el în ori-ce moment să poată replica celui sectar, care acuză pe preot cu farizeism: *nu-i adevărat, frate, preotul nostru îplinește toate acele cari ni-le propune nouă!* Așadar — minciunile cari le colportează apostolii minciunii să apară cât se poate de evident — și să nu aibă nici măcar aparențele adevărului. E aceasta imposibil? Nici decât, Domnul doar nu așteaptă dela noi lucruri imposibile, iar El ne-a zis: „Fiți desăvârșiți, cum și tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este!”

Tatăl lui Béla Kuhn la Sibiu.

De vorbă cu el.

Sâmbăta trecută, 3 Maiu, a fost arestat tatăl faimosului dictator al Maghiarilor, Bela Kuhn, ca răspuns la arestarea mamei dlui Maniu.

Bătrânul Kuhn a fost adus în Sibiu, pus sub pază și internat într'un hotel din oraș.

Întâmplarea ne-a slujit și am putut să stăm de vorbă cu el; dăm pentru cetitorii noștri această convorbire ca o curiozitate interesantă. Bătrânul Kohn este o figură tipică jidovească: urechi mari, aduse înainte, nas corojat, ochi rotunzi și vii, cu toate că este în vârstă de 66 ani.

Vorbește foarte bine românește; și dacă uneori se exprimă mai cu greu, o face poate din cauza boalei de plămâni de care suferă.

Ne-a spus, că este de origine jidovească, dar el și cu copiii lui n'au nici o confesiune.

Timp îndelungat a fost notar în com. Bistriței, și după spusese sale, a fost slujbaș corect — se înțelege că eră sub regimul unguresc.

Are familie: nevastă, o fată nemăritată și un alt fiu invalid de războiu, care trăiește cu soția la Cluj.

Ne-a spus că fiul său, Bela, a fost socialist încă din clasa 7-a de liceu; a urmat apoi dreptul dar n'a luat doctoratul.

Înainte de războiu Bela Kuhn — ne-a spus tatăl său — a fost director la Cassa Asigurărilor Muncitorești din Cluj. Începând războiul, — ne-a spus — a fost făcut prizonier de Ruși și dus în Siberia la Omsk, unde a stat din 1915 până în 1917, când s'a întors.

— Dar dta nu ești de națiunea fiului dtale?

— Eu, ce să zic? Eu am fost totdeauna contra comunismului fiului meu și întotdeauna

i-am vorbit contrar, dar nu a voit să mă asculte. De altfel el nu m'a ascultat niciodată, și-a făcut tot după capul lui.

L-am întrebat dacă știe de ce e arestat și ovreiuul nost a dat din umeri și s'a uitat pătrunzător la noi. Știa, și suntem siguri că-și dă seamă de aceasta.

— Dar de acțiunea Românilor c'am ce crezi dta?

— Apoi... ce să cred: fiecare face cum crede... dar fiul meu nu a făcut bine ce a făcut.

— De când nu l-ai mai văzut?

— Nu l-am mai văzut din 1915, de când a fost făcut prizonier, așa că nu știu ce o mai fi cugetând acum.

L-am întrebat cum a găsit această arestare și cum a fost tratat.

— Arestarea... de, arestare. Am fost bine tratat, nu mi-s'a făcut nici un rău, și s'au purtat omeneste cu mine.

Bătrânul Kohn nu este impresionat de arestarea lui, vorbește calm, ca și cum ar fi la cafea și nu dă nici un semn de îngrijorare. („Patria“).

Informațiuni.

* **In România** vor sosi în curând peste 400 vagoane încărcate cu articli de alimentare. Acești articli au fost cumpărați de comisia românească de alimentare și aprovizionare din Paris. Intre articlii se găsește săpun, oleu de cocus, slănină, unsoare și masline.

* **Mulțămită.** Generosului tinăr *Ioan Costea* Elev plutonier îi aduc cea mai fierbinte mulțămită, în numele poporului dăruind la s. biserică 100 cor. Dăruiască-i bunul Dumnezeu însutit!
Ioan Handrea
paroh gr. cat.

* **Noua călătorie a M. S. Regina Maria.** Cetim în ziarul „România”: M. Sa Regina va pleca din nou la sfârșitul săptămânei viitoare în străinătate.

De astădată M. Sa Regina se va duce întâi la Roma, pentru a face o vizită curței regale italiene.

Aceasta, în legătură cu un plan de căsătorie al principelui Carol cu principesa Yolanda a Italiei.

Suverana va merge apoi la Paris și Londra și se va înapoia în țară cu principesa Elisabeta și cu prințul Nicolae.

Noua călătorie a Suveranei se mai pune în legătură și cu hotărârile definitive pe cari congresul dela Paris va avea să-le ia în ce privește chestia Banatului și altele, imediat după semnarea tratatului preliminar.

* **Guvernele din Belgrad și Praga** au luat față de Kubn

Bela aceiași atitudine cași Românilor. Nici ei nu voiesc să trateze cu bolșevii, după ce nu pot să prezinte nici o garanță de sinceritate.

* **In München** au încetat luptele. Au căzut 50 morți și 900 răniți.

* **Despăgubirile de război** în Dobrugea se vor face din visteria statului. S'a hotărât să se împartă între proprietarii și țărani daunați alimente sau bani până la suma de 30,000,000 lei.

* **Tratatul de pace** s'a tipărit deja. El cuprinde 400 articole și 15 capitole.

* **Profesorii dela școlile civile**, cari n'au cvalificația legală și sunt aplicați în mod provizor, pe viitor numai așa vor putea funcționa, dacă în decursul verii vor fi urmat cursurile de vară, conform hotărârii rezortului de culte și instrucție publică.

* **Chestiunea Dunării** se va rezolva în timpul cel mai scurt. Se va institui o comisiune anume chemată, care va dicta statul definitiv al Dunării. Membrii în comisiune vor fi cu totul 9. Statele: România, Ceho-Slavia, cea patru puteri mari, Franța, Anglia, Italia, Belgia, Grecia și Statele-Unite, — vor avea câte un reprezentant.

* **Din Austria** vor pleca delegații la conferența de pace, mâne Duminecă.

* **Mari manifestații** au avut loc în săptămâna trecută în toate orașele din Dalmația. Ele s'au început în Zara, cu scopul ca întreagă Dalmația să se alipească de Italia și nu la Iugo-Slavia.

* **In Rusia** s'a făcut o contra-revoluție, așa că e evidentă căderea lui Lenin.

* **Germania** va plăti Litvaniei suma de 928 milioane în aur, pentru daunele ce s'au făcut de ocupațiunea germană. Acest nou punct în textul preliminarilor de pace a fost primit de toți delegații de pace, precum și de comisiunea de patru.

* „**Românul**” va apărea cât de curând. Se așteaptă numai ca instalarea autorităților românești în Arad să-și ocupe posturile.

* **S'a amânat subscrierea** preliminarilor de pace în urma faptului, că s'a întrerupt cetirea textului preliminarilor pe vremea cât delagații din Germania vor lua hotărâri asupra introducerii tractatului de pace.

* **In Arad** s'a instituit un guvern național maghiar, care va prelua imediat puterea după ce trupele Aliaților vor ocupa Budapesta.

* **In Budapesta** s'a făcut oarecare înțelegere între comuniști și partidul social. Sunt de acord să sfârșească cu criza de guvern, din care motiv comuniștii se rețin dela putere, crezând, că se va putea forma un nou guvern, compus din socialiști și celealalte partide burgheze.

* **Guvernul român** a luat măsurile necesari, ca materialul de cale ferată aflat în apropierea Constantinopolului și prin Anatolia, să fie adus în țară în timpul cel mai scurt.

* **Orașul Lipova**, într'un apel scris de întreagă populația română și chiar și de fruntași unguri, a cerut dela Conziliul Dirigent să intervină, ca trupele române să ocupe cât mai curând orașul.

Publicațiune.

Din producția de vin, 1918, a Domeniului Mitropolitan din Blaj, se vor vinde prin licitație publică 10,122 litre.

Licitația se va ține în 18 Maiu 1919 orele 11 a. m. în Blaj, cancelaria adv. arhid. (Castelul Mitropolitan).

Licitanții depun vadiu 10% a prețului oferit. Prețul e a-se plăti întreg imediat după licitație.

Cumpărătorului i-se permite să ție, pe risicul lui, vinul în pivnițele și vasele Domeniului Mitropolitan timp de 30 zile dela licitație.

Condițiuni de licitație amănunțite se pot vedea zilnic în cancelaria subscrișului.

Blaj, la 6 Maiu 1919.

Dr. Ionel Pop,

advocat arhidiecezan.

55) 1-1

V. & E. AVRIGEANU, Blaj.

Mi-a sosit o mare cantitate de *sticlărie*, precum: *sticle pentru băuturi, dulceață și medicamente, pocale (pahare) de vin, apă și bere, curcubete de sticlă etc. etc.* ○○○○○○

Toate acestea se servesc cu prețuri moderate!

56) 1-2

MAI NOU.

Artiștii Teatrului Național la Blaj.

Azi la ora zece au sosit la noi mult doriții artiști ai Teatrului Național. Au fost întâmpinați la gară de întreg Blajul. Salutul de întâmpinare l'a rostit Dr. O. Prie, a răspuns Directorul teatrului dl I. Peretz.

Bine a-ți venit la noi iubiti artiști!

*

Când scriem aceste șire e în plină desfășurare demonstrația sărbătorească din prilejul zilei de **10 Maiu**. Muzică, steaguri și nesfârșit convoiu de oameni cu fețele cutremurate de emoție și fericire.

*

Atacurile inamicului au fost respinse.

Comunicatul oficial din 9 Maiu.

Frontul de Est: Nimic important de semnalat.

Frontul de Vest: Inamicul a atacat în repetite rânduri pozițiunile dela capetul de pod Solnok. A fost respins. Pe restul frontului schimb rar de locuri.

Marele Cartier General.

Numărul cenzurat de: AUREL B. GAJA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.